

A "MAYBE BABY" MINI-MIKROSKÓP HASZNÁLATA
A FOGAMZÁS LEGKEDVEZŐBB IDŐPONTJÁNAK A MEGHATÁROZÁSÁRA
MEDDŐ HÁZASSÁGOK ESETÉN

Med. Dr. Ratomir Ganovic adjunktus, Ph.D.

Belgrád, 1995. szeptember

A házaspárok meddőségével kapcsolatos kifejezés olyan esetekben fordul elő, amikor egy év elteltével rendszer, fogamzásgátló nélküli közösülés mellett nem alakul ki terhesség (1).

A termékeny életkorban lévő házaspároknak körülbelül 15%—a meddő (2).

Jóllehet, a meddőség kezelésében az utóbbi időben sikerült némi eredményt felmutatni, a meddőség továbbra is rendkívül súlyos és szomorú orvosi és társadalmi problémát okoz. Számos tekintetben — a kezelés terén elért számottevő sikerek ellenére — a meddőség felfelé ívelő tendenciája egyértelmű. Különösképpen igaz ez hazánk egyes területeire, ahol a születések számában bekövetkező csökkenés olyan méreteket ölt, hogy a jellemzésére a "fehér pestis" kifejezést használják.

A fenti okból nagyfokú érdeklődés mutatkozik minden olyan új módszer és termék iránt, amely megkönnyítheti a házaspárok családtervezését és emelheti a születések számát.

Ezzel összefüggésben az elmúlt év végén egy teljesen új termék jelent meg hazánkban — a "MAYBE BABY" elnevezésű mini-mikroszkóp, amellyel a nők termékeny és terméketlen napjait könnyen és egyszerűen lehet meghatározni a nyál kristályosodási próbájának az elvégzésével. Kialakítása olyan, mint egy rúzsé, használata pedig rendkívül egyszerű. Az eszköz segítséget nyújt a peteérés tényének és pontos dátumának a megállapításában.

Egyébiránt az egészségügyi intézmények számos módszert használnak a peteérés előrejelzésére és kimutatására, mint például: a test alaphőmérsékletének a mérése, a hüvelyváladék citohomonális vizsgálata, a méhnyaki nyálka vizsgálata, a méhnyaki nyálka kristályosodásának a vizsgálata - PÁFRÁNYPRÓBA, a méhnyálkahártya szövettani vizsgálata, hormonális vérvizsgálat, hasüregvizsgálat (coelioscopia) stb.

A manapság legelterjedtebben használt eljárás az ultrahangvizsgálat, amely egy közvetlen, noninvasív és gyors módszer. Ugyanakkor ez a módszer nem egyszerű, elvégzéséhez a legmodernebb ultrahangos műszerekre, az orvosok részéről nagy tapasztalatra és rutinra van szükség, emellett a peteérés körüli időszakban a nők mindennapos klinikai megfigyelésre szorulnak.

Az 1994. szeptemberében Belgrádban a Sava Központban tartott Tizenegyedik Jugoszláv Termékenységi és Meddőségi Szimpóziumon bemutatott vizsgálódások, amelyek rámutattak arra, hogy a "MAYBE BABY" elnevezésű mini-mikroszkóppal a nyál kristályosodási vizsgálata alapján a peteérés hozzávetőleges idejét meg lehet határozni, számottevő érdeklődést váltottak ki mind a nőgyógyászok, mind pedig a nők körében.

A vizsgálódások lefolytatására a belgrádi "Narodni Front" Nőgyógyászati és Szülészeti Klinika Meddőségi Osztályán került sor 1994. júniusa és szeptembere között.

A vizsgálódás 71 fogamzóképes korú nőre terjedt ki.

Minden beteget menstruációs ciklusuk 3 különböző időpontjában vizsgáltunk meg, és minden alkalommal az alábbiak párhuzamos elvégzésére került sor:

- ultrahangos follikulometria és szonoendometria;
- a méhnyaki nyálka kristályosodásának vizsgálata – PÁFRÁNYPRÓBA,
- a nyál kristályosodásának vizsgálata a "MAYBE BABY" használatával.

Az összes elvégzett vizsgálat száma 213 volt.

Az eredmények statisztikai feldolgozása kimutatta, hogy a nyál kristályosodásának vizsgálata ugyanolyan helytálló és érzékeny vizsgálati módszer, mint a PÁFRÁNY-próba, a kétfajta vizsgálat által szolgáltatott értékek korrelációja pedig az ultrahangos follikulometria tekintetében igen magas.

Ennek eredményeként egy olyan új módszer és új termék kifejlesztésére került sor, amelyet kezelési utasítás mellett bármely nő könnyedén tud használni. Így a nők számára a továbbiakban szükségtelemmé válik az, hogy fogamzóképes napjaik meghatározása céljából minden nap felkeressék az adott egészségügyi intézményt, közismert tény, hogy az ilyen vizsgálatokra járás igen gyakran kellemetlen a számukra, stresszel jár, emellett időkiesés és munkahelyi hiányzás a következménye. Az ilyen mindennapos érzelmi problémák a közösülés gyakoriságára és a peteérésre kihatva terméketlenséghez vezethetnek.

Annak a kivizsgálására, hogy ez az új termék milyen mértékben járulhat hozzá a meddőség kezelése során elért eredmények javulásához, a meddőség problematikájával foglalkozó vezető szakemberek egy csoportja Med. Dr. Ratomir Ganovic adjunktus, Ph.D. vezetésével 50 olyan nő vizsgálatát végezte el, akik termékeny napjaik meghatározására kizárólag a "MAYBE BABY" mini-mikroszkópot alkalmazták.

A vizsgálat lefolytatására 1994. október 1 és 1995. augusztus 1. között került sor.

A vizsgálatban részt vevő legfiatalabb nő 21 éves volt, a legidősebb pedig 43. A nők többsége 30 és 35 év közötti életkorú volt.

A házasságban eltöltött évek átlagos száma 4 volt.

A "MAYBE BABY" mini-mikroszkópot alkalmazó nők többsége (18) felsőfokú végzettséggel rendelkezett, ugyanakkor sokan voltak olyanok, akik csak nyolcosztályos iskolát végeztek (10).

A nők legtöbbször (31) másodlagos meddőség volt megállapítható.

Első lépésként a férjeket vizsgáltuk meg, akik többségénél (33) normális spermogramot észleltünk, ugyanakkor 10 esetben csökkent termékenyítőképességet állapítottunk meg. Hét férfi megtagadta a vizsgálatban való részvételt.

A vizsgált nőknek szabályos menstruációs ciklusa volt. Először minden nő esetén a méh és a petevezeték kontrasztanyagot röntgenvizsgálatát végeztük el annak megerősítésére, hogy petevezetékük nem záródott el. 5 nő esetében, akiknél a meddőség hét éve fennállt, ezt a leletet a hasüreg hasfalán keresztüli tükrözésével is megerősítettük.

Ezen nők közül harminckettő korábban már járt nőgyógyásznál a fogamzóképes napok megállapítása céljából. A peteérést leggyakrabban ultrahanggal állapítottuk meg, de sor került egyéb módszerek alkalmazására is (alaphőmérséklet mérése, hormonok vizsgálata stb.). A fennmaradó 18 nőnél az ovuláció meghatározására nem került sor, de a közösülést a ciklus közepére tervezték.

Miután a vizsgálatok befejeződtek, a nőknek ajánlottuk a belgrádi OPTIX vállalat termékének, a "MAYBE BABY" mini-mikroszkópnak az alkalmazását az elkövetkező 6 hónapban a peteérés körülbéli dátumának a meghatározására, és tanácsoltuk, hogy férjeikkel a termékeny napok alatt közösüljenek. Ezt megelőzően három vagy négy napon át önmegtartóztatást javasoltunk.

A "MAYBE BABY" mini-mikroszkópot a megkapott utasításoknak megfelelően alkalmazták, ami könnyűnek és gondmentesnek bizonyult.

A betegek közül tíz további felvilágosítást kért.

Az 50 vizsgált nő közül 16-an, akik fogamzóképes napjaik meghatározására a "MAYBE BABY" mini-mikroszkópot használták, teherbe estek; ez a betegszám 32%-át jelentette.

A nők közül kilencet ki kellett hagyni a további vizsgálatból, mert nem jöttek vissza. Őket úgy vettük számításba, mint akik nem estek teherbe. Ugyanakkor a tapasztalat azt sugallja, hogy a 9 nő közül néhányan teherbe eshettek, de mivel elérték céljukat, vagyis a kívánt terhességet, így beszüntették a kapcsolattartást.

Közismert, hogy azok a nők, akiket igen gyakran kezelnek meddőséggel, gyógyulás után a terhesség és a szülés nyomán követésére másik orvost választanak.

A 16 terhesség közül 5 végződött egészséges csecsemő megszületésével, egy nőnek a Pozarevac külvárosában élő K.S.-nek ikrei születtek, két aranyos kislány.

Két terhesség spontán vetéléssel végződött, az egyik a második, a másik a harmadik hónapban, ugyanakkor 9 nő terhessége normális lefolyású volt.

Külön említést érdemel a belgrádi L.D. terhessége, amely 15 évi házasság és meddőségi kezelés után következett be; az indíjjal B.M. esete, aki műtetet követően lett terhes, valamint a belgrádi K.M.-é, aki 43 évesen és 9 évi meddőség elleni kezelést követően esett teherbe.

Következtetések

Az évek óta meddő házasságban élő és termékeny napjaikat kizárólag a "MAYBE BABY" mini-mikroszkóppal meghatározó nők esetében a terhességek száma (16, vagyis 32%) azt bizonyítja, hogy az újonnan forgalomba hozott termék az adott esetekben a születések gyakoriságában számottevő javulást idéz elő.

Az elért eredményekből arra a következtetésre juthatunk, hogy a meddőség kezelése során első lépésként a férjek termékenyítőképességét kell megvizsgálni. Amennyiben normális spermogramot észlelünk, úgy annak megerősítésére, hogy a nők petevezetékei nem záródtak el, a méh és a petevezeték kontrasztanyagot röntgenvizsgálatát kell elvégezni.

Azoknak a nőknek, akiknél a petevezetékek átjárhatóságát sikerült megállapítani, javasolni kell a "MAYBE BABY" mini-mikroszkóp alkalmazását a termékeny napok meghatározására az

elkövetkező hónapok folyamán. A közösléseket a megállapított termékeny napokra kell tervezni. Ily módon a nők könnyűszerrel, otthon megtervezhetik a gyermekáldást anélkül, hogy minden nap valamely egészségügyi intézményt kellene felkeresniük.

Amennyiben a "MAYBE BABY" mini-mikroszkóp egyes nőknél azt jelzi, hogy nem következik be peteérés, úgy őket további kivizsgálásra és a peteérés esetleges serkentésére kell utalni.

Ennek alapján a megtakarítás mellett a meddőség kezelésében lényegesen jobb eredmények elérésére számíthatunk.

Hivatkozások

1. Jones HW, Jr, Jones SG., Novak S.: *Textbook of Gynaecology*. [Nőgyógyászati tankönyv] Baltimore London: Williams and Wilkins comp. 1981: 694-718
2. Menning BE.: *Psychology of Infertility*. [A meddőség lélektana] In: Aimoni ur. *Infertility*, New York, Berlin: Springer-Verlag, 1984: 17
3. Ganovic Ratimir, Bogunovic Nikola, Vasiljevic Mladenko, Stamenkovic Dragomir, Devic Radisa: *The possibility for determining the fertile and infertile days in the menstrual cycle of woman by using crystallization test of saliva*. [Nők menstruációs ciklusa során a termékeny és terméketlen napok meghatározásának a lehetősége a nyál kristályosodási próbájának alkalmazásával]

Az 1994. szeptemberében Belgrádban tartott Tizenegyedik Jugoszláv Termékenységi és Meddőségi Szimpóziumon elhangzott előadás

Med. Dr. Ratimir Ganovic adjunktus, Ph.D.